

Προεόρτια με τα Εγκώμια της Θεοτόκου στη Γεθσημανή

[Πατριαρχεία](#) / [Πατριαρχείο Ιεροσολύμων](#)

Την Παραμονή της εορτής της Κοιμήσεως της Θεοτόκου (14η -με το παλαιό εορτολόγιο/27η Αύγουστου 2021) έλαβε χώρα η τελετή των Εγκωμίων της Θεοτόκου-Επιταφίου στον εν Γεθσημανή ιερό Ναό της Κοιμήσεως (Γεθσημανή τώ χωρίω, κηδεύσατέ μου τό σώμα).

`<span data-mce-type="bookmark" style="display: inline-block; width: 0px; overflow: hidden; line-height: 0;" class="mce_SELRES_start"></span>`

Η συνοδεία της Αγιοταφίτικης Αδελφότητας κατήλθε πεζή από το Πατριαρχείο διά της Οδού του Μαρτυρίου.

Της τελετής αυτής προεξήρχε ο Μακαριώτατος Πατριάρχης Ιεροσολύμων κ.κ. Θεόφιλος, συνιερουργούντων των Αγιοταφитών Αρχιερέων: Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Καπιτωλιάδος κ. Ησυχίου, των Σεβασμιωτάτων Αρχιεπισκόπων, Γεράσων κ. Θεοφάνους, Καττάρων κ. Μακαρίου, Πέλλης κ. Φιλουμένου, του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Ελενουπόλεως κ. Ιωακείμ, Αγιοταφитών Ιερομονάχων, ων πρώτος ο Γέρων Καμαράσης Αρχιμανδρίτης π. Νεκτάριος και των Αρχιμανδριτών π. Αλεξίου, π. Διονυσίου, π. Θαδδαίου και π. Ισιδώρου, του Αρχidiaκόνου π. Μάρκου και του Ιεροδιακόνου π. Ευλογίου, ψάλλοντος του Ιεροδιακόνου π. Συμεών και προσευχομένου ευσεβούς εκκλησιάσματος παρά τους περιορισμούς λόγω covid-19. Παρών ήταν, επίσης, ο Γενικός Πρόξενος της Ελλάδος στα

Ιεροσόλυμα κ. Ευάγγελος Βλιώρας.

Κατά την τελετή αυτή εψάλησαν τα Εγκώμια σε τρεις Στάσεις:

Α. Ἡ Ἀγνή ἐν Τάφῳ κατετέθης βαβαί...

Β. Ἄξιόν ἐστιν μεγαλύνειν σε τήν Θεοτόκον...

Γ. Αἱ γενεαί πᾶσαι ὕμνον τῇ ταφῇ σου...

Μετά το Εξαποστειλάριο και προ των Αίνων εξεφώνησε το κήρυγμα του Γέροντος Αρχιγραμματέως Σεβασμιωτάτου Αρχιεπισκόπου Κωνσταντίνης κ. Αριστάρχου ο Γραμματεύς της Αγίας και Ιεράς Συνόδου Ιεροδιάκονος Συμεών ως έπεται:

“Μακαριώτατε Πάτερ καί Δέσποτα,

Σεβασμία τῶν Ἱεραρχῶν χορεία,

Ἐκλαμπρότατε κ. Γενικέ Πρόξενε τῆς Ἑλλάδος,

Εὐλαβές ἱερατεῖον,

Εὐσεβεῖς προσκυνηταί,

Ὅντες εὐλογημένοι ἀπό τό Θεό νά εἴμαστε μέλη τοῦ σώματος τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, γνωρίζουμε ὅτι ὅλες οἱ προσευχές, ὅλες οἱ ἀκολουθίες τῶν ἡμερῶν τοῦ

ἐκκλησιαστικοῦ κύκλου, ἰδίᾳ τῶν Παρακλήσεων τοῦ Δεκαπενταυγούστου, ἔχουν ἱκετευτική ἢ τιμητική ἀναφορά στό ἄχραντο πρόσωπο τῆς Ὑπεραγίας Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου ἀειπαρθένου Μαρίας. Ὅλες οἱ ὡδές τῶν κανόνων τῶν ἐκκλησιαστικῶν βιβλίων, Παρακλητικῆς, Μηναίων, Τριωδίου, Πεντηκοσταρίου, καταλήγουν ἀπαραιτήτως στό Θεοτοκίο, τό τροπάριο, τό ἀφιερωμένο στή Θεοτόκο. Στά τροπάρια αὐτά, ἰδίᾳ τῆς Θ' ὡδῆς, πού εἶναι ἀποκλειστικῶς ἀφιερωμένη στή Θεοτόκο, ἡ Ἐκκλησία ὑμνεῖ, μακαρίζει καί μεγαλύνει Μαριάμ τήν ἀγνή, τήν πάνταγνο κόρη τῆς Ναζαρέτ, ἡ ὁποία γιά τήν ἀγνότητα καί τήν ὑπερβάλλουσα καθαρότητα τῆς ζωῆς της, ἐπελέγη καί προορίστηκε ἀπό τό Θεό νά γίνει τό δοχεῖο τῆς ἐκ Πνεύματος Ἁγίου συλλήψεως, σαρκώσεως καί Ἐνανθρωπήσεως τοῦ Μονογενοῦς Υἱοῦ καί Λόγου Του.

Τό ὑπερφυές μυστήριό τοῦτο ἡ Ἐκκλησία ὑπομιμνήσκει, ὑπενθυμίζει στούς πιστούς της σέ ἄριστο καί εὐμνημόνευτο ποιητικό λόγο τῶν ἁγίων Θεοφόρων Πατέρων της ψάλλουσα στίς Καταβασίες : «ρήσεις προφητῶν καί αἰνίγματα τήν σάρκωσιν ὑπέφηναν τήν ἐκ Παρθένου Σου Χριστέ» καί σέ μεγαλειῶδες Βυζαντινό μέλος: «ἄνωθεν οἱ προφῆται σέ προκατήγγειλαν». Πολυάριθμες εἶναι οἱ εἰκόνες τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης, πού συμβολίζουν τή Θεοτόκο ἐν σχέσει μέ τό μυστήριό, τό ὁποῖο ὁ Θεός Πατήρ εὐδόκησε νά συντελεσθεῖ δι' αὐτῆς. Ἡ φλεγόμενη καί μή καιομένη βάτος τοῦ Σινᾶ, «ἡ ἀβρόχοις ποσί διάβασις» τῆς Ἐρυθρᾶς θαλάσσης ἀπό τόν «πεζοπεντοπορήσαντα» Ἰσραηλίτη λαό, ἡ κλῖμαξ τοῦ Πατριάρχου Ἰακώβ, εἶναι ἐλάχιστες ἀπό τίς πολλές εἰκόνες, πού προεικονίζουν τό γεγονός, τό ὁποῖο ψάλλει ἡ Ἐκκλησία, «ὁ τόκος σου ἄφθορος ἐδείχθη, Θεός ἐκ λαγόνων σου προῆλθε» καί τίς προβάλλει, γιά νά γίνουν κτῆμα καί βίωμα τῶν πιστῶν μελῶν της.

Ἡ φιλόανθρωπος αὐτή ἡ οἰκονομία τοῦ Θεοῦ γιά τή σωτηρία μας, πού προαναγγέλλεται παραβολικῶς καί αἰνιγματωδῶς στήν Παλαιά Διαθήκη, ἀποκαλύπτεται ἐκτυπώτερον καί ἐμφανέστερον στούς χρόνους τῆς Καινῆς, «ὅτε ἦλθε τό πλήρωμα τοῦ χρόνου» (Γαλ. 4, 4). Τότε ἡ Μαριάμ τῆς Ναζαρέτ δέχεται ἐπίσκεψη καί προσκαλεῖται ἀπό τό Θεό νά γίνει συνεργός τῆς εὐδοκίας Του νά σώσει τόν ἄνθρωπο. Προσφωνεῖται διά στόματος τοῦ Ἀρχαγγέλου Γαβριήλ: «κεχαριτωμένη, ὁ Κύριος μετά σοῦ» (Λουκ.1, 28), μέ χαιρετισμό πού οὐδεὶς θνητός ἤκουσε ποτέ καί τῆς ἀποκαλύπτεται ὅτι ἐκ Πνεύματος Ἁγίου θά συλλάβει καί θά γεννήσει ὡς ἄνθρωπο τό Μονογενῆ Υἱό τοῦ Θεοῦ. Ἄμα δέ τῇ συγκαταθέσει αὐτῆς διά τοῦ: «ἰδού ἡ δούλη Κυρίου, γένοιτό μοι κατὰ τό ρῆμά σου» (Λουκ. 1, 38), «ὁ Υἱός τοῦ Θεοῦ Υἱός τῆς Παρθένου γίνεται», ὁ πρὶν ἄσαρκος Λόγος τοῦ Θεοῦ σαρκοῦται, δανείζεται σάρκα ἀπό τή σάρκα της, σωματοῦται καί ἐκεῖνη ἀναδεικνύεται Θεοτόκος. Κατοικεῖ ἐντός της σωματικῶς Ἐκεῖνος, γιά τόν ὁποῖο ὁ Ἀπόστολος τῶν ἔθνων λέγει ὅτι: «ἐν αὐτῷ κατοικεῖ πᾶν τό πλήρωμα τῆς Θεότητος σωματικῶς» (Κολ. 2, 9).

Τό μυστήριον τοῦτο δέν «καλύπτεται ὑπό τόν μόδιον», ἀλλά «τίθεται ἐπὶ τήν λυχνίαν», γιά νά φωτίζει τόν κόσμον. Ὅταν «ἡ Παρθένος ἔχουσα θεοδόχον τήν μήτραν, ἐπορεύθη εἰς τήν Ὀρεινήν μετά σπουδῆς» (Λουκ.1, 39), τότε ἡ συγγενής της Ἑλισάβετ «ἐπλήσθη Πνεύματος Ἁγίου καί ἀνεφώνησε, εὐλογημένη σύ ἐν γυναιξί καί εὐλογημένος ὁ καρπός τῆς κοιλίας σου καί «πόθεν μοι τοῦτο, ἵνα ἔλθῃ ἡ μήτηρ τοῦ Κυρίου μου πρός με;» (Λουκ.1, 42-43). Ἡ Ἑλισάβετ δέχεται Θεοῦ πληροφορία ὅτι ἡ Μαριάμ φέρει στά σπλάγχνα της τό Θεό Λόγο σεσαρκωμένο, ὅτι εἶναι δοχεῖο τοῦ Ἀστέκτου, χωρίο τοῦ Ἀχωρήτου, ὅτι Ἐκεῖνος πού βαστάζει στά σπλάγχνα της εἶναι ὁ βαστάζων τά πάντα. Πληροφορία περί τούτου ἔχει καί τό κυοφορούμενο ἀπό αὐτή ἔμβρυο Ἰωάννης ὁ Πρόδρομος, γι' αὐτό «καί σκιρτᾷ ἐν ἀγαλλιάσει εἰς τήν κοιλίαν τῆς μητρός του» (Λουκ. 1, 41). Στό γεγονός τοῦτο ἔχουμε συνάντηση καί ἀσπασμό τῶν μητέρων, «ἡσπᾶσαντο ἀλλήλας αἱ μητέρες» - ψάλλει ἡ ὑμνολογία- καί συνάντηση τοῦ τιμίου Προδρόμου μετά τοῦ Κυρίου, «τοῦ ἀστέρος μετά τοῦ ἡλίου», ἀμφοτέρων κυοφορουμένων καί προφητεία τῆς Θεοτόκου ὅτι «ἀπό τοῦ νῦν μακαριοῦσι με πᾶσαι αἱ γενεαί» (Λουκ.1, 48).

Στήν πρόρρηση αὐτή τῆς Θεοτόκου στηρίζεται ὅλη ἡ τιμή καί ἡ εὐλάβεια πού τῆς ἀποδίδει ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία μέ τούς ὕμνους καί τίς Ὁμιλίες τῶν Πατέρων στίς ἐορτές της, τοῦ Γενεθλίου, τοῦ Εὐαγγελισμοῦ καί τῆς Κοιμήσεως.

Τήν Κοίμηση τῆς Θεοτόκου, τήν ὁποία ἐορτάζει προεορτίως σήμερα ἡ Σιωνίτις Μήτηρ τῶν Ἐκκλησιῶν στή μοναδική αὐτή ἀνά τόν κόσμο Ἐπιτάφιο τελετή, προεξαρχούσης τῆς Α.Θ.Μ. τοῦ Μακαριωτάτου Πατρός ἡμῶν καί Πατριάρχου

Ἱεροσολύμων κ.κ. Θεοφίλου, ἡ Ἐκκλησία δέν θεωρεῖ θάνατο, γι' αὐτό καί τή χαρακτηρίζει «ἀθάνατο», ψάλλουσα: «τῇ ἀθανάτῳ σου Κοιμήσει οὐρανοί ἐπαγάλλονται καί ἀγγέλων γέγηθε τά στρατεύματα καί νεφέλαι τούς ἀποστόλους αἰθερίους διήρπαζον καί ὁμοχώρους παρέστησαν τῷ ἀχράντῳ σου σώματι». Ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς λέγει ὅτι «ἐορτάζομεν ἀγίαν κοίμησιν ἢ μεταβίωσιν». (Ὁμιλία ΛΖ, PG 151, 461 Α'). Ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνός στό « Α' Ἐγκώμιόν του εἰς τήν Κοίμησιν», (Ἑκδοσις Εὐαγοῦς Ἰδρύματος «Ὅσιος Ἰωάννης ὁ Ρῶσος», Ἀθήναι 1979), λέγει ὅτι «ἡ πηγὴ τῆς ζωῆς πρὸς τήν ζωὴν διὰ μέσου θανάτου ἄγεται (σ. 128) καί χαρακτηρίζει τήν κοίμησιν «ὡς καλλίστην ἐκδημίαν, ἡ ὁποία τήν πρὸς Θεόν ἐνδημίαν χαρίζεται» (σ.130) καί ὅτι «τῆς Θεοτόκου μεθισταμένης, ἀδιάλυτον τό σῶμα πεφύλακται» (σ.130) καί ὅτι «ὁ ταύτης δι' ἄφατον εὐσπλαγχνίαν υἱὸς γενέσθαι καταδεξάμενος Δεσποτικαῖς παλάμαις τῇ παναγίᾳ ταύτῃ καί θειοτάτῃ καί οἷα μητρί λειτουργῶν τήν ἱεράν ψυχὴν ὑποδέχεται» (σσ. 111-112).

Ἀκολουθοῦντες καί τόν Ἅγιο Κύριλλο Ἀλεξανδρείας στό «Ἐγκώμιόν του πρὸς τήν ἀγίαν Μαρίαν τήν Θεοτόκον» στήν Γ' Οἰκουμενικὴ Σύνοδο τῆς Ἐφέσου κατὰ τοῦ Νεστορίου, ἅς ἀναφωνήσουμε μετ' αὐτοῦ λέγοντος: «Χαίροις, Μαρία Θεοτόκε Παρθενομήτωρ, Φωτοφόρε, Χαίροις Μαρία τό κειμήλιον τῆς οἰκουμένης, περιστερά ἢ ἀμίαντος, λαμπάς ἢ ἄσβεστος, ἐκ σοῦ γάρ ὁ ἥλιος τῆς δικαιοσύνης γεγέννηται, χαίροις Μαρία τό χωρίον τοῦ Ἀχωρήτου, ἡ τόν Μονογενῆ Θεόν Λόγον χωρήσασα. Χαίροις Μαρία, δι' ἣν προφῆται κελαδοῦσι, ποιμένες δοξολογοῦσι, ἄγγελοι χορεύουσι, Ἀρχάγγελοι σκιρτῶσι, μάγοι προσκυνοῦσι, δι' ἣν Ἰωάννης ἔτι ὢν ἐν τῇ κοιλίᾳ τῆς μητρὸς αὐτοῦ ἐσκίρτησε, Χαίροις Μαρία Θεοτόκε δι' ἣς προῆλθε τό φῶς τό ἀληθινόν ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός, ὁ λέγων ἐν τοῖς Εὐαγγελίοις, “ἐγώ εἰμι τό φῶς τοῦ κόσμου” (PG 77, 1032 – 1033).

Στό ἐγκώμιό μας πρὸς τὴν Ὑπεραγία Δέσποινα Θεοτόκο, τὴν ὑμνουμένη ἀπὸ τὴ στρατευομένη καὶ τὴ θριαμβεύουσα Ἐκκλησία, τὴν τιμιωτέρα τῶν Χερουβείμ καὶ ἐνδοξοτέρα ἀσυγκρίτως τῶν Σεραφείμ, τὴν παρισταμένη ἐκ δεξιῶν τοῦ Σωτῆρος καὶ ἔχουσα μητρικὴ παρρησία, ἧς προσάψουμε θερμὴ τὴν ἱκεσία μας νὰ ἀπομακρύνει τὸ λοιμώδη ἰὸ τοῦ Covid, πού μαστίζει καὶ ἀποδεκατίζει τὴν ἀνθρωπότητα, νὰ ἀποσβέσει τὰ πυρά τῶν πυρκαϊῶν, πού κατακαίουν καὶ ἀπανθρακώνουν τὴν κτίσι τοῦ Θεοῦ, κατοικίας καὶ ἀνθρώπους, νὰ ἔλθει ἁρωγὸς σ' αὐτοὺς πού ἔμειναν χωρὶς τὰ στοιχειώδη ἀπαραίτητα τῆς ζωῆς, νὰ εἰρηνεύσει καὶ προστατεύσει τὴ Μέση Ἀνατολή καὶ τὴν Ἁγία Γῆ, νὰ θεραπεύσει τοὺς ἀσθενοῦντας Ἀγιοταφίτας καὶ νὰ ἐνισχύσει τοὺς ὑγιεῖς στό ἔργο τους τῆς μαρτυρίας, συνδιαλλαγῆς, εἰρήνης, ἀγάπης εἰς τὴν διαφύλαξιν τῶν Ἁγίων Τόπων, νὰ παράσχει παραμυθία σέ κάθε πάσχουσα καὶ δοκιμαζομένη ψυχὴ καὶ νὰ προφυλάξει τὸ γένος ἡμῶν ἀπὸ πάσης ἐπιβουλῆς ἐχθρικῆς ἀλλοτρίας. Γένοιτο”.

Ψαλέντων τῶν Αἵνων καὶ τῆς Δοξολογίας ἀναπεμφθείσης, οἱ Ἱερεῖς ἐκράτησαν εἰς τὰς χεῖρας καὶ ἀνέβασαν τὸν Ἐπιτάφιον, ἐν ᾧ ἡ εἰκὼν τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου, εἰς τὴν Εἴσοδον τοῦ Ναοῦ ἦν, ἔνθα καὶ ἀνεπέμφθη δέησις.

Τούτου γενομένου, οἱ Ἱερεῖς κατεβίβασαν τὸν Ἐπιτάφιον καὶ ἐτοποθέτησαν αὐτὸν ὀπισθεν τοῦ Θεομητορικοῦ Μνήματος καὶ ἔμπροσθεν τῆς εἰκόνης τῆς Θεοτόκου Ἱεροσολυμιτίσης – «Πλατυτέρας» διὰ προσκύνησιν ὑπὸ τῶν πιστῶν.

Ἀπολύσεως γενομένης, ἡ Πατριαρχικὴ Συνοδεία ἀνῆλθεν εἰς τὸ ἡγουμενεῖον, ἔνθα ὁ ἡγούμενος Σεβασμιώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀβήλων κ. Δωρόθεος προσεκόμισε κέρασμα ψυχροῦ ὕδατος καὶ ὀπωρῶν ὡς ἀναψυχὴν εἰς τὸν συνεχιζόμενον καύσωνα.